

فقہ استدلالی ۳

✓ و عیب حج؟

نوری + ابار + با اجتماع شرایط سے حجۃ الاسلام

✓ شرایط و عیب حج؟

- ① بلوغ
- ② عقل
- ③ حریت (آزادی)

رفتہ وقت اگر قصد یا آفت

④ استقامت

① و عود جزیرہ بندھن

② امکان ادا نہ ہونے سے عرج بعد از بارگشت

③ و عود زمان کافی

④ و عود امنیت جان جان

* ⑤ عدم مزاحمت یا راجب اہم

✓ آیا حج در صورت اعتدال در شرطش

مصدق حقہ الاسلام است

عم و عود

خیر یہ چیز حالتی کہ مزاحمت یا راجب اہم وجود دارد کہ در این صورت حج = معصوم حقہ
فقط = لنا حکم

✓ حج؟

حج = ① با عمر سندن از مکه = شروع / ② وقوف در عرفات از ظهر ۹ ذی حجه تا غروب /

③ وقوف در مزدلفه از طلوع فجر تا طلوع غروب / ④ روی جمره عقبه در منا در روز ۱۰ ذی حجه

05: سینه شتر مبارک

⑤ ذبح یا نحر در روز ۱۰ ذی حجه / ⑥ حلق یا تعصیر در روز ۱۰ ذی حجه / ⑦ طواف حج / ⑧ نماز طواف

قرآنی

⑨ سعی / ⑩ طواف سنا / ⑪ نماز سنا

⑫ بیتوته در منا در شب ۱۱ و ۱۲ ذی حجه / ⑬ روی جمرات ۳ گانه در صبح ۱۱ ذی حجه

⑭ کوچ از منا بعد از زوال روز ۱۲

✓ حجة الاسلام؟ حج افراد و قرآن؟

حج قرآن یا افراد = حج تمتع
+ تفاوت با تمتع به جز اختلاف در بعضی امور جلیبی
برای مساکین مسجدالاعرام

✓ مستند تقسیم حج به ۳ نوع؟

① ≠ اختلاف بین الممالان

② بر امت

✓ مستند اعتبار تعلق استنفاف زکات بدین خرج بعد از بازگشت برای شرط و هرج جمع؟

↓
از سرگیری

قاعده تفسیح خرج ← آیه: ما جعلنا فی الدین حرج

✓ مستند اعتبار عدم تراجم اهم برای دلب جمع؟

تک واجب علیه
من نظام حرام

فردت علاج لازم برای بیاری

ناضی حقیقتا دین لازم

لنجام تکلیف حرام (مثلاً سوار شدن بدهرایبها غصبی)

دخول مورد تحت باب تراجم ← تقدیم اهم

دلیل جمع = عطفی } تراجم در مقام استئصال ← تقدیم اهم
دلیل رد اولی = عطفی

✓ هستند عدم لزوم تحصیل استطاعت؟

زیرا مانع: تحصیل مقدمه در جرم + واجب

✓ هستند عدم لزوم قبول هب غیر مقید به جمع؟

زیرا قبول هبیه = نوعی اکتساب و تحصیل استطاعت است که طبق هستند بالا

لازم نیست.

✓ هستند لزوم قبول هب مقید به جمع؟ (جمع بذلی)

طبق هستند قبل لازم نیست ولی ① روایات متعدد = دال بر وجوب جمع بر کسی که جمع بر او

عرفه شده. جمع: عرفه + خطالت ← مستطیع + ② از آن که هب به شرط جمع (قبل از عرفه)

مرداتی گن که جمع بر او عرفه شده

↓
وجوب = مستقر

✓ هستند در جرم جمع بر فرد نیازمند به خانم...؟

زیرا استطاعت طبق روایت = محقق در حق او
↓
تاد در اقله

البته اگر دچار جرم (مستقت زیاد) شود و وجوب ثابت به دلیل حکومت قاعده نفی جرم

↓
و نفی بقیه فروع هم بر این می شود.

بر همه ادله اولیه از جمله دلیل در جرم جمع بر مستطیع

✓ هستند و جوب حج = ؟

① حج = فریضه ضروری اسلام که اسلام بر آن بنا نهاده

② آیه $\text{لَا عَلَى النَّاسِ حَجُّ$

③ روایت $\text{بِأَسْلَامٍ = ۵ - حج}$
درک - حج = بیرون - مسیحا *

✓ هستند غوری بودن حج ؟

① ضرورت فقه (شده)

② حکم عقل هر چند امر بصورت فوری وضع نشده باشد: عقلا نظام هر دو واجباً فوراً

آنچه عقل انسان به هم وقت
تا تأخیر

در حالتی که معیشت انسان بختنازی -
بقا و سلامت سال دوم ندارد

↓
سریعت در نظام = لازم

③ روایت * زیرا اگر فوریت + لازم - حیاتیات با حج بدون عذر = بیرون رفتن
در حالتی که تأخیر = جائز

✓ مستند عدم جواز فوت استطاعت زمانی که استطاعت محقق شود؟

نابینایی → ① زمان تحقق استطاعت باید ماه‌های حج
اعتماد نظر

② عدم تعیین استطاعت به وقت خاص زیرا ظاهر آیه و جوب حج = در صورت تحقق استطاعت بدون شرط وقت خاص

↓
اکرم معتم = تحقق استطاعت

↓
حج = واجب به صورت واجب معقول

نمونه اختلاف نظر = لزوم تحقق استطاعت و جوب تهره مقدمات حج به نفع و واجب مشروع

تفاوت در وقت
اعمالی

✓ اقسام حج؟

۱. تمتع ۲. افرار ۳. قران

✓ حج تمتع؟

حجی که به صورت عام محل ابتدای مسلمانان است. حج تمتع = مرکب از (عمره) + حج متأخر از

05: (تمتع)

✓ عمره؟

عمره = با احرام از یکی از مواضع شروع / ① طواف اطراف کعبه / ② نماز طواف / ③ سعی بین

④ تقصیر

نقطة ⑤ تعبد با قيد "لازمه" ← هزینه هدایا جمع را خارج می کند

براقوت بر آن در اولیت اخذ نشده - به مقتضای بیعت

✓ عدم اعتبار ^{مستند} هزینه برگشت ^{مربوط} برای کسی که قصد برگشت ندارد برای وجوب جمع

واضح است به خاطر عدم دلیل برای آن

بلکه ممکن است گفته شود: [در صورت امکان بقا در قلمه بدون وجوب دلیل برای

اخذ هزینه برگشت وجود ندارد؟

و سکونت در قلمه برای او = لازم زیرا استظهارات برای او - محقق [اطلاق آیه

✓ مستند اعتبار و بیعت وقت برای وجوب جمع؟

به دلیل تکلیف به تکلیف بقا لا یتطابق بدون فرض اعتبار و بیعت وقت

البته حفظ استظهارات تا سال دوم = لازم (لزوم حفظ استظهارات اگر محقق شود) زیرا آیه اطلاق

مبارک
برای آن زمان

؟ استظهارات چگونه بخورد

✓ مستند اعتبار سکونت (اعتبار) مال و جان و آبرو برای وجوب جمع؟

① آیه (عدم حدیث استظهارات بدون آن)

✓ مستند اعتبار تمکن استشفاف زنگ بدون حرج بعد از بازگشت برای شرط و موجب حج ؟
↓
از سرگیری
قاعده نفي حرج ← آیه : ما جعل فی الدین حرج

✓ مستند اعتبار عدم تراحم اهم برای وجوب حج ؟

↓
فوت علاج لازم برای بیماری
تا غیر حقیقتاً دین لازم
لبغای یک فعل حرام (مثلاً سوار شدن به هواپیما بعضی)
دخول مورد تحت باب تراحم ← تقدیم اهم

دلیل حج = عاقل
دلیل واجب دیگر = سفلو
ق ایرادش
← تراحم در مقام استیصال ← قاعده تقدیم اهم

✓ مستند اینکه در صورت ترک اهم در حالت تراحم حج معذور است و واجب است و واجب است

زیرا لازمه باب تراحم (بنا بر امکان فکرة الترتیب) زیرا اهم به مهم = معذور به ترک استیصال به اهم

← هنگام عدم استیصال به اهم ← مهم به معصوم به امر ترتیبی

اما در صورت تلف از شرط دیگر ← حج + معذور است حجته الاستیصال زیرا این شرط در موضع حجته الاستیصال افزوده

↓
لازمه تلف از این شرط = عدم تحقق حج

و این برخلاف شرط "عدم مزاحمت با اهم" است زیرا این شرط در موضع حجته الاستیصال افزوده

و از باب مزاحمت شرط شده

قول دیگر شرط "عدم مزاحمت با اهم" = دلیل در استیصال عسر عید "مزاحمت" ← استیصال
هر چند اهم نباشد
از این نظر استیصال
حج + حج = معاقبت
استیصال
مسئله

✓ مستند حج تمتع مرکب از عمره + حج تمتع؟

① ≠ اختلاف بین مسلمانان

② آیه من تمتع بالعمرة الى الحج + روایات

✓ مستند کیفیت عمره؟

از همه مسلمانان

① سیره دست بردست از ینا میر ← به ما

② روایت ← حج ینا میر = ...

✓ مستند کیفیت حج؟

≠ روایت کامل ← نیز چون ① اتفاق نظر همه مسلمانان بر اصول اساسی آن به جز طواف کعبه

+ حج = مبتلا به همه مسلمانان در طول زمان ← عدم اختلاف = حال بر دریافت از ینا میر دست برد

✓ مستند تفصیل بین ساکنان مسجد العرام و حج قرآن یا افراد؟

آیه من لم یکن اهله حاضری المسجد العرام

فاصله آفتاب مسجد العرام > ۴۸ مایل (۱۶ فرسخ) ۹۰ km

✓ آیا تکس برای تحصیل استطاعت لازم است؟

خیر تحصیل استطاعت ولو با قبول ^{هدیه لازم} _{بیع}

قبول هدیه (بذل) = لازم ^{بذل} _{بیع} حج = واجب

✓ آیا بر فردی که نیاز به خانه یا ازدواج یا... از ضروریات زندگی داشته باشد حج واجب است؟
بله مگر آنکه حرج لازم نیاید

✓ آیا بر زنی که با مهریه یا هدیه‌ای ازدواج یا فرزند زود آلاقی که بی نیاز از استطاعت
تکلیف حج می‌باشد حج واجب است؟
بله مگر آنکه حرج لازم نیاید

✓ آیا بر کسی که خانه وسیعی دارد که امکان تبدیل یا فروش بعضی از آن وجود دارد حج واجب است؟
بله مگر آنکه حرج لازم نیاید

✓ آیا حج بر فردی که تکلیف از هزینه‌های حج قبل از رسیدن به آنجا واجب می‌شود؟ آیا حجت استطاعت
لازم است؟
بله و حرج حج بر او مستقر شده - بله

✓ مستند مدار واجب بودن حج؟

(۱) واقع است زیرا حسانه مقبله است اگر پیش از تکبیر واجب بود منتهی شد در طایفه

بجز شیخ صدوق و نسیم شریعت خلاف نداده اند.

فتاویٰ حرم در حرمین بیان بلاغی
(محل حج)

(۲) روایاتی که ابا از تخصیص دارند.

مطلب که قابل تخصیص نیست.

✓ مستند شریعت بلوغ و عقل برای وجوب حج؟

(۱) شریعت عمومی بلوغ و عقل برای هر تکلیفی

(۲) روایات (نقصان) عاقله این تمام

✓ مستند شریعت حرمت برای وجوب حج؟

(۱) عدم اختلاف (۲) روایت مبارکه حج است یعنی

✓ مستند شریعت در هر یک از این حج در تحقق استتطاعت و وجوب حج؟

روایت در باره آیه "و لا اله الا الله" من استطاع اليه سبيلا " استتطاع → صحت تحقق اراده و عقل

اراده و عقل

اراده عمومی بول زاد در احاطه → عدم احتمال اینکه اراده خاص

عین زاد در احاطه